

[Alsing Andersen.]

her drejer sig om, og som fører an i kampagnen, har end ikke taget i betænkning i denne sag at fremsætte bemærkninger, som i Island, også af islandske videnskabsmænd, måtte opfattes som sårende og fornærmende. Det er udtalelser, der er fremsat offentligt og også i akademiske forsamlinger, hvor jeg selv har overværet det. De pågældende har ikke lagt bånd på sig i deres menings-tilkendegivelser over for offentligheden, og de har ikke sparet på krudtet, så selv om de ikke kan være til stede i denne sal, føler jeg mig berettiget til at gøre bemærkninger i denne forbindelse. Jeg føler mig berettiget til over for dansk offentlighed og over for dansk videnskab at rejse det spørgsmål fra folketingets talerstol, om en sådan fremgangsmåde kan godkendes som klog og som værdig for dansk videnskab. Jeg synes det ikke. Efter min mening er denne fagegoistiske, institutegoistiske og nationalegoistiske indstilling langtfra i overensstemmelse med den klarhed, med det rolige overlæg, med den tolerance, som ellers er videnskabens adelsmærke. Men vi må altså konstatere, at disse videnskabsmænd ikke kan eller ikke vil se andre sider af denne sag end dem, jeg her har gjort bemærkninger om.

Denne sag har imidlertid andre sider, som folketinget efter vor mening må tage i betragtning ved denne sags behandling. Det er i øvrigt også klart erkendt af universitetets bestyrelse, konsistorium. Jeg vil gerne i denne forbindelse anføre et par citater fra skrivelser fra universitetet af 26. april og 1. maj til folketingsudvalget.

Jeg forudskikker udtrykkelig den bemærkning, at jeg ikke agter at tage disse skrivelser som helhed til indtægt for vort standpunkt. Jeg erkender blankt, at universitetets bestyrelse i disse skrivelser erklærer, at den føler sig forpligtet til ikke at medvirke til løsning af sagen på den måde, som her er foreslået. Men netop på denne baggrund er det interessant at notere sig, at konsistorium, universitetets bestyrelse, dog kan se andre sider af denne sag, end de omtalte videnskabsmænd kunne.

Først vil jeg anføre et citat fra skrivelserne fra Københavns universitets rektor af 26. april 1961, hvori det hedder:

„Universitetet er ganske klar over, at det står i de lovgivende myndigheders

magt at foretage vidtgående ændringer i — eller endog helt at ophæve — det retsgrundlag, på hvilket Den arnamagnæanske Stiftelse hviler. De synspunkter, som kan føre til en ny ordning,“

— og læg så mærke til, hvad der kommer — „og som i betydeligt omfang har fundet genklang hos konsistoriums enkelte medlemmer, vil dog i vidt omfang bero på overvejelser, hvis indbyrdes vægt det ligger uden for universitetets kompetence at afveje.“

Jeg fortsætter med et lille citat fra den følgende skrivelse fra universitetets bestyrelse af 1. maj 1961, hvor man efter at have fremhævet den principielle opfattelse af det retslige grundlag tilføjer følgende — jeg citerer —:

„På den anden side er man fra universitetets side ikke blind for, at lovgivningsmagten ved afgørelsen af sagen vil kunne tage andre synspunkter end de rent juridiske i betragtning, men universitetet mener sig ikke kompetent til at afveje de modstridende synspunkter imod hinanden.“

Vi fra vor side har med tilfredshed konstateret, at konsistorium, der er overordnet den arnamagnæanske samlings bestyrelse, dog har øjet åbent for, at der er andet end jura i denne sag. Jeg ønsker i denne forbindelse også at minde om og understrege betydningen af, at praktisk talt alle medlemmer af håndskriftkommissionen i betænkningen af oktober 1951 — med større eller mindre styrke ganske vist, men dog positivt — gav udtryk for, at det kunne være naturligt at tage billighedshensyn over for det islandske folk. Jeg beder om tilladelse til at citere nogle ganske få linjer fra denne betænkning; side 110-111 står der:

„Vi mener også, at man bør tage hensyn til, at de islandske ønsker bæres frem af en bred og ikke uforklarlig folkestemning, og at en fuldstændig afvisning af dem derfor vil kunne føles som udslag af manglende nordisk samfølelse.“

Dette er baggrunden for vort i det følgende udførte og i enkeltheder begrundede forslag om en betydelig gave af håndskrifter til Island.“

Nu iler jeg med at gøre folketingets medlemmer opmærksom på, at det ikke er mig, der har affattet disse linjer i betænkningen.